Аймгийн худалдаа бэлтгэлийн байгууллагуудын үйлдвэрлэлийн зөвлөлгөөнд оролцогчдоос авсан ҮҮРЭГ

Төгсгөл

тээвэрчид зэрэг худалдааны байгууллагын идэвхтэн нартай тодорхой ажиллаж тэдний хөдөлмөрийн идэвхийг өрнүүлэх ажлыг зохионо.

ж) Улсын бэлтгэлийн ажлын явцыг хэлэлцэх, АДХ—ын чуулганыг угтаж ноос бэлтгэлийн 2 сарын аяныг 5,6 дугаар сард, Зөвлөлтийн худалдаанаас сурах сарын ажлыг 9 дүгээр сард, эмх цэгц сайжруулах, өмч хамгаалах сарын ажлыг 5 дугаар сард аймгийн хэмжээгээр зохион явуулна.

з) Түүхий эдийн эрхлэгч бүр өөрийн бэлтгэсэн зүйлд чанарын засал, тордлого хийхийн дээр бүх бэлтгэсэн ноосны 60-аас доошгүй хувийг переслэж, төлийн арьсыг 100 хувь, ямааны арьсны 70-аас доошгүй хувь, үхэр, адууны ширний 50-аас доошгүй хувийг давслаж тушаана. Нэгдэл ба амины аж ахуйгаас гарах бүтээгдэхүүнийг нойтноор нь давслуулан чанарыг хамгаалах аргыг өргөн хэрэглүүлнэ.

и) Аж ахуйн ажил болгоныг эдийн засгийн тодорхой судалгаатайгаар удирдаж худалдаа үйлчилгээний цэг бүрт арвилан хэмнэхийн дээр машин хөсгийн даацыг 90 хувийн коэфцент гайгаар ашиглана.

Машин хөсгийг хоосон явуулдаг, бараа бэлтгэлийг олон шат дамжлагаар тээвэрлэдэг, аж ахуйн зарим салбарыг алдагдалтай ажиллуулж байсан дутагдлуудыг бүрэн засна. Худалдаа бэлтгэлийн байгууллагын ажилтан ажилчид бид ажлынхаа мэргэжил дадлага, онол улс төр, эдийн засгийн мэдлэгээ дээшлүүлэх, хөдөлмөрийн сахилга батаа улам сайжруулан ажил бүхэнд, социалист уралдаанд гүйцэтгэлийн шалгалтыг эрчимжүүлэхийн хамт орчин үед болж байгаа шинэ зүйлүүд, шинэ санаачлага туршлагыг бүтээлчээр хэрэглэсний үндсэн дээр амласан үүргээ амжилттай биелүүлж чадахаа санал нэгтэй батлан илэрхийлж байна.

Зөвлөлгөөнд оролцогчид

Чехословак улсын үндэсний баярын өдөр

Чех түмний баяр

Арван есөн жилийн өмнө Зөвлөлтийн чөлөөлөгч арми Чехословакийг Фашистын түрэмгийлэгчдээс бүрмөсөн чөөлөөлж эх нутагт нь эрх чөлөөний нарыг гийгүүлж өгсөн тэр өдрийг Чехийн ард түмэн үндэснийхээ баярын өдөр болгон тэмдэглэдэг юм.

Коммунист намаараа удирдуулсан Чехийн хөдөлмөрчид харгис хүчний эсэргүүцлийг даван туулж социализм байгуулах замаар итгэл төгөлдөр урагшилж явна.

Чехословак нь аж үйлдвэр өндөр хөгжсөн тэргүүний хөгжилт орны нэг бөгөөд хүн бүрт оногдох ган болдоор Франц, Их Британыг гүйцээд АНУ—ын хэмжээнд хүрчээ. Түүнчлэн Чех улсад химийн болон нарийн багаж хэрэгслэлийн үйлдвэр их хөгжиснөөс гадна социалист хөдөө аж ахуй нь улам бүр хурдан явцтай хөгжиж байна. Хөдөлмөрчдийн амьдралын нөхцөл нь тасралтгүй дээшилж, соёл урлаг, шинжлэх ухаан нь амжилттай цэцэглэж байна. Улс орноо хөгжүүлэх 3 дугаар таван жилийн төлөвлөгөөгөө (1961—1965) биелүүлсний үр дүнд социалист материал техникийн бааз байгуулах явдлыг үндсэнд нь хангаж, коммунист нийгэмд шилжин орох урьдчилсан нөхцлүүдийг бий болгох ажилд орох болно.

БНЧУ нь олон улсын тавцан дээр бүх социалист улсуудтай хамтран энх тайвнаар зэрэгцэн орших олон улсын хүнд байдлыг сулруулах бодлогыг тууштай явуулж байна.

Товчхон

Борнуурын сангийн аж ахуйн хамт олон хаврын тариа ногоо тариалалтын техник засварыг хугацаанд нь дуусгаж, хөрс боловсруулалтын ажилд 4 дүгээр сарын 15—наас эхлэн орж хаврын чийг хамгаалах, борнойг дуусгаж хаврын хагалгаа 1000 гаруй га газар хагалж вандуй ба манжин лууванг үрлэн дуусгаж улаан буудайг хагалгаатайгаа зэрэгцүүлэн үрлэж байна.

Л.Оломбаяр

Худалдаа бэлтгэлийн байгууллагын ажлыг үйлдвэрлэлийн нэгжид чиглүүлье

Төв, хөдөөгийн худалдаа бэлтгэлийн анги, агент түүхий эдийн эрхлэгч нарын үйлдвэрлэлийн зөвлөлгөөн аймгийн төвд болж 1963 он, энэ оны нэгдүгээр улирлын ажлын дүнг гаргаж цаашдын ажлаа зөвлөв.

Хөдөлмөрчдийг өргөн хэрэгцээний бараа тавораар хангах, худалдаа бэлтгэлийн төлөвлөгөөт зорилтыг хугацаанд нь биелүүлэх талаар аймгийн нам, олон нийт, худалдаа бэлтгэлийн байгууллагууд, зохион байгуулалтын нилээд арга хэмжээ авсаны дүнд аймгийн худалдааны цэг, салбар олширч, тоног төхөөрөмж сайжирч, аймаг сумын төвд 205 хүнд худалдааны нэг цэг, 221 хүнд нэг агент, мухлагийн худалдаа үйлчлэх болжээ.

1963 онд бараа номын гүйлгээ, бэлтгэлийн төлөвлөгөөг давуулан биелүүлж улсын уралдаанд гуравдугаар суурь эзлэн шагнагдсан ба аймгийн намын хороо, АДХ—ын Гүйцэтгэх захиргааны баярын бичиг хүлээн авсан нь олны идэвхийг ихэд өрнүүлжээ.

1964 оны 1 дүгээр улиралд аймгийн худалдаа бэлтгэлийн байгууллага бараа, ном, нийтийн хоолны гүйлгээний төлөвлөгөөг 103,4—110,6 хувиар биелүүлсэн байна.

Хөдөлмөрчдийн өдөр дутмын өсөн нэмэгдэж байгаа эрэлт хэрэгцээг ханган үйлчилгээний ажлыг сайжруулж байгаа тэргүүний мухлаг, дэлгүүр, буфетийн худалдагч, тогооч, зөөгч, нярав, эрхлэгч, агентуудын тоо олширсоор байна.

Батсүмбэр сумын Лувсанжамбаа даргатай худалдаа бэлтгэлийн анги аж ахуйч арга хэрэглэж үйлчилгээний газруудыг тохижуулсан нь худалдаа үйлчилгээний ажлыг сайжруулах ач холбогдолтой болжээ.

Баянцагаан сумын худалдаа бэлтгэлийн ангийн барааны нярав Доржсүрэн, дэлгүүрийн худалдагч Раднаа нар барааг агуулахын дотор нэр төрлөөр, дэлгүүрт группээр төрөлжүүлэн өрөлт хураалтыг сайжруулж, барааг карт бүртгэлтэй болгон барааны ирц үлдэгдэл, борлуулалтын нарийн судалгаатай, бараа татан авалт, хуваарлалт, хадгалалт хамгаалалтыг сайжруулжээ.

1964 онд бодын хялгас бэлтгэх төлөвлөгөөг хуулийн хугацаанаас 45 хоногийн өмнө 100,9 хувиар биелүүлжээ.

1964 оны 1 дүгээр улирлын худалдаа бэлтгэлийн байгууллагын хэмжээгээр улсын бэлтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтийн дүнг 1963 оны мөн үетэй зэрэгцүүлбэл 32 нэр төрөл нь 8—аас 120 хувийн илүү биелэлттэй байна.

Хөдөлмөрчдөд нэр хүндтэй, тэдний хүсэл санаалд нийцүүлэн үйлчилдэг олон арван тэргүүний агенттай болжээ.

Худалдаа бэлтгэлийн байгууллагын ажилд гарч байгаа эдгээр амжилт нь сумдын нам, захиргаа, олон нийтийн байгууллагын удирдан туслах ажил сайжирсны үр дүн мөн.

Гэвч худалдааны үйлчилгээ, бэлтгэлийн зүйлийн чанарыг сайжруулах, цагийн юмыг цагт нь биелүүлэх аж ахуйн зарим салбарт эдийн засгийн тооцоогүй удирдах, ажилд шинэ санаачлага муу нэвтэрч, бараа хуваарлалт, тээвэрлэлт хангалтгүй, үйлдвэрлэлийн үндсэн нэгч болсон агентын ажил одоогийн шаардлагын хэмжээнд жигд хүрч чадаагүйг тус зөвлөлгөөн илрүүлэв.

Ялангуяа аймгийн худалдаа бэлтгэлийг удирдах газар, түүний мэргэжилтнүүд агентын ажилд туслах ажлын арга барил дорой, орон сав, хөсөг уналга, худалдааны багаж төхөөрөмжөөр бүрэн хангагдаагүй, агентуудыг тогтвор суурьшилтай ажиллуулахгүй байна.

Баянжаргалан сумын худалдаа бэлтгэлийн анги, агентуудын дунд уралдаангүй, айл өрхдөө үйлчлэх, сумдаас бараа авах, гүйлгээний мөнгө, түүхий эд тушаах нарийн график журамлагдаагүй байна.

Тус ангийн агентуудын 50 хувь сумын төвд байгаа ба 1 дүгээр бригадын агент Маналжав мал тооллогын ид үеэр лаа, хөвөн, давс, цай, тамхи зэрэг барааг сар гаруй хугацаанд худалдахгүй дарж байжээ.

Үйлдвэрлэлийн энэ зөвлөлгөөнөөс худалдаа бэлтгэлийн талаар олсон амжилтаа улам бататгаж, аймгийн намын хорооны 3 дугаар бүгд хурал, АДХ—ын 6 дахь удаагийн 4 дүгээр чуулганы шийдвэрийг биелүүлэх далайцтай ажил зохиож, агент бүрийн ажлыг жигд сайжруулах зорилт аймгийн худалдаа бэлтгэлийн байгууллагын өмнө зогсож байгааг тодорхойлов

Д. Дондогдорж

Бүгдээрээ зөв таацгаажээ

Манай сонины 29 дүгээрт нийтлэгдсэн хоёр тааврын хариуг хамгийн түрүүнд аймгийн АДХ—ын Гүйцэтгэх Захиргааны ажилтан Гомбосүрэн, шүүхийн ажилтан Дарамбазар нар «Зараа», «Сургууль» гэж зөв тааж ирүүлжээ.

Мөн Угтаалын сангийн аж ахуйн Дагвадорж, Агваан, Баянцагаан сумын бага сургуулийн сурагч Амгалан, Намын хорооны ажилтан Аюурзана, Цагаан, Тариат сумын Дамдинсүрэн нарын зэрэг олон уншигч үнэн зөв тааж ирүүлсэн явдалд сонины редакц баяр хүргэж байна.

Эмчийн яриа

Цэгмэд эмчтэй уулзахаар Заамар сумын хүний бага эмчийн салбарт би очсон юм. Ард түмнийхээ эрүүл энхийн манаанд ариун хөдөлмөрөө зориулсан тэр залуу намайг инээмсэглэн угтлаа. Эмнэлгийнхээ ажил байдлын талаар ярьж өгнө үү? гэхэд: ингэж ярилаа.

—Би, энэ суманд өнгөрсөн он 7 дугаар сард салбарын эрхлэгчээр томилогдон ирсэн. Одоо манай салбар бага эмч 2, эх баригч 1, сестра 3, асрагч 1 ажиллаж байна. Тус сум 4 бригадтай 1,3 дугаар бригадад тус бүр нэг сувилагч эм хэрэглэлтэй байнга ажилладаг. Миний хувьд гэвэл сургуулийн ширээнээс саяхан гарч ажил амьдралын зах руу орж буй болохоор элдэв бэрхшээл бишгүй тохиолдож байлаа. Гэвч сумын захиргаа, намын үүр, хөдөлмөрчин олон түмний тусламж дэмжлэгээр ажил маань овоо л нэртэй байна. 1963 оны төлөвлөгөөт ажлууд биелэгдсэн. 1964 оны 1 дүгээр улиралд амбулаторийн үзлэг, урьдчилан сэргийлэх тарилга ор хоног ашиглах төлөвлөгөөг биелүүлсэн.

Эмнэлэг гэгээрлийн сэдвээр 615 хүнд лекц, 723 хүнд эмнэлгийн шинжлэх ухааны таниулга хийв. Мал төллөлтийн үеэр хэсгийн эмч Насыхатыг сууриудаар эм хэрэглэлтэй явуулан ажиллуулж байна гэж ярилаа.

Бага эмч Цэгмэд, сар дутам сумын төвд их цэвэрлэгээ хийлгэж, малын элдэв өвчнийг устгахад оролцон, сумын залуучуудын хөдөлмөр соёлын 100 хоногийн дайчин цуваанд зориулж тусгай төлөвлөгөө гарган ажиллаж байна.

В.Чинчулуун

Хариуцлагатай эрхлэгч С. ДИНСМАА

(X—03238) «Анхдугаар таван жил» сонины газар хэвлэв.

Орон бүхний пролетари нар нэгдэгтүн!

Анхдугаар ТАВАН ЖИЛ

ТӨВ АЙМГИЙН НАМЫН ХОРОО, А Д. Х. Г. ЗАХИРГААНЫ СОНИН

17 дахь жилдээ
№ 37 (1372)

1964 оны
5 дугаар сарын 7

ПҮРЭВ

Их хурлаа өрнүүн амжилтаар угтаж, бага хурлынхаа шийдвэрийг биелүүлье

Манай нам, засгаас эх орны соёл, шинжлэх ухаан, хөдөлмөрийн асар их хүч болсон эмэгтэйчүүдийн соёл хүмүүжлийн ажилд цаг дутам анхаарал тавьж, зүйл бүрийн бодит арга хэмжээ авсаар байна.

Энэ нь манай хөдөлмөрчин эмэгтэйчүүдийн улс төр, хөдөлмөрийн идэвхийг хязгааргүй их өрнүүлэх хүчин зүйл нь болж, тэдний дундаас хөдөлмөрийн баатарууд, эрдэмтэд, зохиолчид, нам, төр, олон нийт, соёл урлагийн нэрт зүтгэлтнүүдийг төрүүлсээр байна.

БНМАУ-ын социализмын байгуулалтын их үйлст манай эмэгтэйчүүдээс гар бие оролцоогүйгээр бүтээгдсэн өчүүхэн ч зүйлгүй гэхэд л бүрэн хүрэлцээтэй юм. МАХН—ын Төв Хорооноос эмэгтэйчүүдийн дунд зохиох соёл хүмүүжлийн ажлын эрч далайцыг улам сайжруулж тэдний бүтээлч ажиллагааг эрс өрнүүлэх зорилгоор монголын эмэгтэйчүүдийн 4 дүгээр их хурлыг энэ оны 6 дугаар сард хуралдуулахаар заасан заалт нь тус аймгийн хөдөлмөрчин эмэгтэйчүүдийг их өрнөлтөд дуудсан уриа болжээ. Аймгийн мал аж ахуй, худалдаа бэлтгэлийн үйлдвэрлэлд ажилладаг хүмүүсийн 78,8 хувь эзэлж байгаа эмэгтэйчүүд уран авхаалжит ажиллагаагаараа аймгийн малын төл бойжилтын 92,7 хувийг, хөөвөр, хялгас, ноолуурын төлөвлөгөөний 102—104 хувийг гагцхүү эмэгтэйчүүд биелүүлээд байна. Монголын эмэгтэйчүүдийн их хурал угтсан хөдөлмөр соёлын чуулгантөв, хөдөөг хамарсаны дотор Баян, Баянжаргалан, Мөнгөнморьт, Эрдэнэ, Эрдэнэсант, сумдад их өрнөлттэй явагдаж байна. Үйлдвэр, барилга, соёл гэгээрлийн байгууллагуудад их хурал угтсан ажил эрчимтэй өрнөж байна.

Энэ 5 дугаар сарын 7-нд аймгийн эмэгтэйчүүдийн 6 дугаар бага хурал аймгийн төвд болж аймгийн эмэгтэйчүүдийн зөвлөлийн дарга нөхөр Д.Дашпунцаг «Эмэгтэйчүүдийн дунд зохиож байгаа соёл хүмүүжлийн ажил, цаашид тавих зорилт» гэсэн илтгэл тавьж хэлэлцүүлэв.

Тус бага хуралд төв, хөдөөгийн зөвлөлүүдээс өөрсдийн мэдлэг хүмүүжлээ цуцалтгүй дээшлүүлж, ажлаараа товойн шалгаран сонгогдсон 39 төлөөлөгчдөөс гадна, аймгийн намын хорооны товчоо, АДХ-ын Гүйцэтгэх Захиргааны гишүүд, төвийн албан байгууллагын дарга нар оролцож, аймгийн эмэгтэйчүүдийн байгууллагын ажилд дүн шинжилгээ хийв.

Бага хурал: Намын байгууллагаас эмэгтэйчүүдийн дунд зохиох ажлыг удирдах удирдлага сайжирсан, аймгийн эмэгтэйчүүдийн дунд БНМАУ—ын Ардын Их Хурлын депутатууд, хөдөлмөрийн баатарууд, аймаг сум, хороодын хурлын депутатууд олон арав ажиллаж байгаа зэрэг нь эмэгтэйчүүдийн байгууллагын нэр хүндийг дээшлүүлэх, ажил нь тогтмолжих, тэргүүний хүмүүс, аймаг, сумдын аврагчуудын тоог олшруулах үндэс нь болж байна гэж дүгнэв.

Үүний зэрэгцээгээр аймгийн эмэгтэйчүүдийн зөвлөлийн тэргүүлэгчид, үндсэн зөвлөлүүдийн ажилд хангалтгүй тусалдаг намын анхан шатны нилээд байгууллага тодорхой удирдлагаар хангадаггүй, залуучууд, үйлдвэрчний эвлэлийн үүр, хороод, эмэгтэйчүүдийн байгууллагуудтай ажлаа хамтран явуулах ажил сул, олонх зөвлөл ажил санаачлах талаар мохоо байгаа зэрэг дутагдлыг бага хурал хурц шүүмжлэв.

Бага хурлын явцад, аймгийн намын хорооны товчоо, АДХ—ын Гүйцэтгэх Захиргааны гишүүд, бага хурлын төлөөлөгчид, үндсэн зөвлөлийн дарга нарыг хүлээн авч эрэлт хүсэлтий нь сонсож, тодорхой зөвлөлгөөн өгсөн нь бага хурлаас гарах шийдвэрийг улам баяжуулав.

6 дугаар бага хурал, шинэ хүмүүсийн эх, шимт малын эзэд аймгийн эмэгтэйчүүдийн өмнө том зорилт дэвшүүлэв.

Юуны урьд социалист хөдөлмөрийн бригадын хөдөлгөөнийг удирдан өрнүүлэх, өөрсдөө тэргүүн эгнээнд оролцох, гэрийн ясли, цэцэрлэгийг Батсүмбэрийн сангийн аж ахуйн жишээгээр байгуулах, асрагч, хүмүүжүүлэгчдэд хамгийн шилдэг хүмүүс тавих, ном их унших, мэдлэг, ажлын арга дадлагаа баяжуулах, тэргүүний хүмүүсээ сурталчлах, тэдний жишээгээр ажиллах нь онц чухал болов.

Зөвлөлтийн мэргэжилтнүүдийн гэр бүлээс их сурч, гэр ахуйн соёлжилтыг үлгэр жишээч болгох, урлагт биечлэн оролцож кино их үзэх, концерт, жүжиг зохион байгуулах, гэр бүлийн гимнастикийн хөдөлгөөн газар бүр өрнүүлэх нь онцгой ач холбогдолтой юм.

Өөрсдийн эрхтэй холбогдсон хууль, тогтоолуудыг хүн бүрд ухуулгын олон хэлбэр ашиглан сайн мэдрүүлэх, түүвэрлэн авч ашиглуулах нь, зарим газар эмэгтэйчүүдийн хөдөлмөр дарагдаж байгаа, гэр бүлийн тогтвор алдах, зарим талаар эмэгтэйчүүдийн эрхийг хүндэтгэхгүй үзэгдэлтэй тэмцэх үндэс нь болох ёстой.

Манай эмэгтэйчүүд үр хүүхдээ зөв хүмүүжүүлэх, соёл урлаг, эмнэлэг, эмийн ба номын сан, худалдаа, нийтийн хоолны зэрэг бүх үйлчилгээний ажил голлон хийдэг учир тэдгээрийн ажлыг эрс сайжруулах үүрэгтэй.

Тус бага хурал, аймгийн эмэгтэйчүүдийн бүгд хурлыг 30, зөвлөлийн тэргүүлэгчдийг 9 хүний бүрэлдэхүүнтэй сонгож, монголын эмэгтэйчүүдийн 4 дүгээр их хуралд нам, захиргаа, олон нийтийн ажилтан, багш, эмч, саальчин, ногоочин, тракторч, нормчин, барилгачин, худалдагч, анчин зэрэг хөдөлмөрөөрөө шалгарсан 29 хүн сонгов.

Их хурлаа ирмүүн амжилтаар угтаж, бага хурлынхаа шийдвэрийг ширхэгчлэн биелүүлэх ажил тус аймгийн эмэгтэйчүүдийн одоогийн эрхэм зорилт мөн.

Аймгийн АДХ-ын Гүйцэтгэх Захиргаанд

Аймгийн чуулганыг хуралдуулах тухай

Аймгийн АДХ-ын Гүйцэтгэх Захиргааны гишүүдийн хуралдаанаар АДХ-ын ээлжит чуулган хуралдуулах тогтоол гаргав.

Аймгийн АДХ--ын 6 дахь удаагийн 5 дугаар чуулганыг 1964 оны 6 дугаар сарын 18-ны өдөр хуралдуулж:

а) Мал өсгөх улсын төлөвлөгөөний биелэлтийн явцын тухай, Баянчандмань, Баяндэлгэр сумдын АДХ-ын Гүйцэтгэх Захиргаадын илтгэл.

б) Ноос бэлтгэлийн явцын тухай, худалдаа бэлтгэлийг удирдах газрын илтгэл.

в) Хөдөө аж ахуйн байнгын комиссын тайлан илтгэл тус тус хэлэлцүүлэхээр тогтоожээ.

АЛТАН ХАЙРЦАГ ХЭН НЭЭВ

Өндөрширээт сумын хаврын тариалалтанд ажиллаж байгаа Эрдэнэсантын МААМС—ын Сономжамц ахлагчтай байнгын салаа өндөр бүтээлийн 10 хоногийн ажил зохиож ажиллав.

Өндөр бүтээлийн 10 хоногт «ДТ—54» трактораар 233 га үрлэж, 28 га хагалсан салааны ахлагч Сономжамц сум—нэгдлийн ерөнхий хорооноос хаврын тариалалтын талаар зарласан «Алтан хайрцаг» нээх болзлыг хангаж уг хайрцгийг нээв.

Ш. Санжмятав

Ноос бэлтгэлийн явц

Тус аймгийн хөдөлмөрчид 1963 онд ноос бэлтгэх талаар олсон амжилтаа 1964 онд үргэлжлүүлж 100 хувьтай сумын тоо урьд оны энэ үеэс ноосны төрөл бүр дээр нэмэгдсэн. Бодын хөөвөр хялгас бэлтгэсэн хэмжээ урьд оноос 2,8-4,7 хувиар өссөн байна.

Ноос бэлтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтийг 5 дугаар сарын 1—ний байдлаар хувиар үзүүлвэл:

дугаар	сумд	бодын хөөвөр	бодын хялгас	тэмээний ноос	ямааны ноолуур	нохойн ноолуур
1.	Угтаал	105,9	102,0	21,9	64,9	110,0
2.	Өнжүүл	103,4	101,4	17,8	26,3	=
3.	Эрдэнэсант	102,8	100,1	17,8	65,8	23,0
4.	Архуст	102,7	110,3	50,1	80,3	100,0
5.	Тариат	102,0	100,0	32,8	54,1	100,0
6.	Баянцогт	101,4	100,7	36,3	47,3	=
7.	Баянцагаан	101,1	100,0	11,0	86,4	100,0
8.	Өндөрширээт	100,4	103,3	18,0	77,1	=
9.	Баяндэлгэр	100,2	100,0	15,4	61,8	30,0
10.	Мөнгөнморьт	100,1	100,0	17,4	25,9	30,0
11.	Баянчандмань	100,0	103,0	125,0	45,8	20,0
12.	Баянбараат	94,6	100,1	21,6	76,8	125,0
13.	Дэлгэрхаан	94,3	100,3	17,1	79,8	106,6
14.	Лүн	80,5	100,0	16,0	50,1	13,3
15.	Бүрэн	77,0	100,4	27,0	44,0	100,0
16.	Заамар	74,8	101,2	30,5	33,7	100,0
17.	Жаргалант	70,0	103,5	109,7	86,8	40,0
18.	Борнуур	66,9	100,4	34,2	36,7	=
19.	Алтанбулаг	60,1	100,0	29,2	51,5	16,6
20.	Баян	51,5	113,1	15,0	68,9	107,6
21.	Баянзүрх	51,0	100,0	50,4	58,0	100,0
22.	Сэргэлэн	50,3	100,0	35,6	55,6	106,6
23.	Батсүмбэр	45,9	101,7	5 да	41,5	122,2
24.	Эрдэнэ	36,5	100,0	20,5	30,0	8,3
25.	Баянжаргалан	26,3	100,0	12,0	53,4	5,0
	Аймгийн дүн	76,7	101,3	22,0	59,2	60,3

Статистикийн товчоо

Энх хөдөлмөрийн эзэд манай

Бригадын эмэгтэйчүүдийн зөвлөл

Заамар сум-нэгдлийн 1 дүгээр бригадын эмэгтэйчүүд манай Бадамын Дэлгэрсэргэлэн авхаалжтай учир биднийг удирдан зохион байгуулж амжилт гаргана гэж нэг дүгээр батлаж эмэгтэйчүүдийн зөвлөлийн даргаар сонгосон юм. Эмэгтэйчүүдийн сурч соёлжих, ажиллаж амьдрахад маань тэр байнга туслана гэж илтгэсэн нь ёстой оножээ, бригадын эмэгтэйчүүдийн хөдөлмөр идэвхийг өрнүүлж байна.

Бригадын эмэгтэйчүүдийн зөвлөл, монголын эмэгтэйчүүдийн их хурал, аймгийн эмэгтэйчүүдийн бага хурал угтаж эмэгтэй хүн бүр их амжилт гаргах уриан дор ажиллаж, одоо бригадын хэмжээгээр 310 үнээнээс 309 тугал бойжуулж, үхэр бүрээс 500 гр хөөвөр ашиглажээ.

Зөвлөлийн дарга Б.Дэлгэр, залуучуудын хөдөлмөр ссёлын 100 хоногийн аяны эхний 20 хоногт малын хялгас, хөөвөр авах, худалдаа бэлтгэлийн төлөвлөгөөг биелүүлэхэд 54 эмэгтэйгээр 3 бригад зохион байгуулан 200 үхэр хөөвөрлөж 175 кг хөөвөр, 150 ямаа самнаж 16 кг ноолуур авч билчээр сайтай хаваржаанд уурхайн худаг нэгийг гаргаж, яс, техникийн тос, ээс, хөнгөн цагаан олон кг-ыг цуглуулсан байна.

Бригадын эмэгтэйчүүдийн зөвлөл, намын хэсгийн удирдлагын дор эмэгтэйчүүдийн дотор зохиох соёлын хүмүүжлийн ажлыг гардан хийж, суурийн хүмүүжлийн ажил тогтмолжуулан, эмэгтэйчүүд бүр сард хоёр ном заавал уншиж, шинэ дуу нэгийг сурах заншилтай болж байна.

Б.Дэлгэр өөрийнхөө хэсэгт 13 хүнтэй бичиг үсгийн бүлгэм байгуулан хичээллэж сар бүрийн ажлын төлөвлөгөөг хийдүүлэхгүйн тулд зөвлөлийн гишүүдэд хуваарлан ажиллуулж, ялангуяа үр хүүхдээ зөв хүмүүжүүлэхэд ажлаа чиглүүлж байна.

Б.Дэлгэр өөрөө 25 үнээ харьуцан 14 үнээ тугалж төлий нь бүрэн бойжуулан, үхэр бүрээс 510 гр хөөвөр авч хушуучлаж байна.

(Манай сурвалжлагч)

Зөвлөлийн дарга

Дотоод ажлаа сайжруулан, эмэгтэйчүүдийг соёлжуулан хүмүүжүүлэх, сумын төлөвлөгөөт ажлыг биелүүлэхэд идэвхтэй оролцуулдгаараа Эрдэнэсант сумын нөхөр Дуламжав даргатай эмэгтэйчүүдийн зөвлөлийг сайн гэлцдэг.

Тус зөвлөл, тэргүүлэгчид, эмэгтэйчүүдийн хурлыг тогтмолжуулсан төдийгүй асуудлыг сонгон хэлэлцэх, бригадын зөвлөлүүдээ шалган зааварлах, ажилд нь бичлэн туслах талаараа тун сайн юм.

Дуламжав даргатай энэ зөвлөл, бичиг үсгийн бүлгэм 4—ийг байгуулан, давтан сургалтыг шуурхай зохион байгуулснаар сумын бүх эмэгтэйчүүд бичигтэн болжээ.

Эмэгтэйчүүдээр концерт бэлтгүүлж тоглуулах, дуу бүжиг, хөгжим заах, гар урлалын бүлгэм хичээллүүлэх, биеийн тамирын тэмцээн явуулах, үдэшлэг уулзалт тогтмол зохиодог.

Сумын эмэгтэйчүүдийн улс төр, хөдөлмөрийн идэвх өрнөж улс, эх орондоо ихийг бүтээх чармайлт нь улам дээшилж байна Хөдөө аж ахуйд ажилладаг эмэгтэйчүүд нь 1962 онд 27,9 мянган хөдөлмөр өдөр бүтээж 16,7 мянган төгрөг авч байсан бол 1963 онд 30—аад мянган хөдөлмөр өдөр бүтээж 20 мянган төгрөг авчээ.

Төл болгоныг мал болгоход туслах зорилгоор 4 төрлийн 1166 ширхэг зүйлийг хийж төлчдөд өгч, сумын төвийн эмэгтэйчүүдийг мал төллөлтийн үеэр 7 хоногийн хугацаагаар бригад болгон гаргаж хашаа саравч барьж, эмэгтэйчүүдийн дунд 4 удаа хөдөлмөрийн цуваа зарлаж ажилласан байна. Энэ бүхний дүнд 500 хониноос 510—517 хурга бойжуулсан Цэнд, Даш нарын олон тэргүүний төлчид шалгарчээ. Одоо энэ зөвлөл монголын эмэгтэйчүүдийн их хурал угтаж, тэргүүний ажиллагаатай зөвлөл болох зорилт тавин ажиллаж байна.

Д.Дашпунцаг

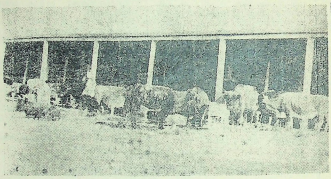

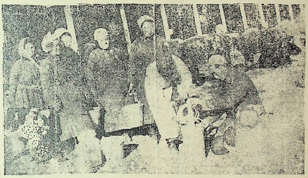

Баянцогтын сангийн аж ахуйн саальчин Ц.Цэрэндаш ахлагчтай социалист хөдөлмөрийн төлөө бригадын саальчид 174 үнээ маллаж үнээ бүрээсээ 500 грамм хөөвөр авч, 75 үнээнээс 75 тугал бойжуулж энэ он гарсаар 8500 литр сүү саагаад байна.Цэрэндашийн бригадын саальчид сүүгээ тушааж байгаа нь;

Үйлдвэр—шинжилгээний лабортори

Мал эмнэлгийн лаборторийн зорилт бол орон нутагт гарч байгаа малын элдэв өвчнийг шинжлэн, чухам ямар өвчин болох оношийг тогтоож, түүнийг арилгах устгах арга хэмжээг тодорхойлон ажил болгоход оршино.

Тус аймгийн мал эмнэлгийн тасаг, улсын мал эмнэлгийн 40 жилийн ойгоор өөртөө хийсэн зарим эхлэлтүүддээ тушиглэн үйлдвэр-шинжилгээний лабортори болох тухай амлалт авсан удаа бий.

Энэ нь 1963 онд малын чээж өвчинд шинжилгээ хийсэн, адуу бэлтгэл, малын төлийн үеэр овоо ажилласан, тэр үед биотордогч, сечка зэрэг эм хийж байсан зэрэгтээ түшиглэсэн нь мэдээж.

Малын 2 их эмч, 2 бага эмч, 2 лаборанттай энэ лабортори тэр үед биотордогч 165 литр үйлдвэрлэн 53 мянга 300 малд, 63 литр сечка үйлдвэрлэн 5700 малд тус тус хийсэн байна.

Одоо тус лабортори, багсармал тэжээлийг 50 хувийн хивэг, 10 хувийн хужир шүү, 40 хувийн цус (малын),00,5 граммын биовтин тус тус оруулан найруулж 5 тонныг бэлтгэн сумдад өгчээ.

Чицарганы, нохойн хушууны, шилмүүсний, сонгино, сармисны ханд, биотордогч, давсны уусмал, ходоодны хиймэл шүүс зэрэг 9982 гаруй төгрөгийн эм, витамин тэжээл хийж орон нутагт явуулсан байна.

Эдгээр ажилд бага эмч Банзрагч, Шинээ, лаборант Долгорсүрэн нар их идэвх гарган мэргэжлээ дээшлүүлэх замаар ажиллаж байгаа юм байна.

Урьд нь зөвхөн «хамуу сайн угаах хэрэгтэй», «малын элдэв өвчнийг устгаяа», «төлийн хэвтэр хуурай байх хэрэгтэй»гэж явсныг бодвол малын эм, янз бүрийн витамин тэжээл хийж, өвчинд ба нялх төлд шинжилгээ хийх болсон нь их дэвшилт юм.

Гэвч, мал аж ахуйд шинжлэх ухаан нэвтрүүлэх жинхэнэ уурхай төв нь лабортори байх ёстой.

Тэгээд үйлдвэр-шинжилгээний лабортори гэвэл бүрч өргөн царайтай, ихээхэн ухаан зарсан ажил шаардана.

Хамгийн наад зах нь одоо хийж буй эм, витамин, багсармал тэжээл маань үр дүнгээр чухам ямар байна гэдгийг амьдрал дээр нь шалгаж үзэх хэрэгтэй шүү дээ.Энэ талаар туйлын хомс байх шиг.

Жишээлбэл: Хээлтэгч малд бол хэд хичнээн нь хээл авсан, бэлтгэлийн малд бол хичнээн кг—аар тарга хүч нэмэгдсэн, нялх төлд бол хэдэн хоногт түүний амьдын жин хэдийчинээнээр нэмэгдсэнийг шалгаж хөдөлбөргүй гаргах хэрэгтэй л дээ.

Ургамлын зүйлээр төлийн витамин тэжээл, эм хийж байгаа нь маш сайн хэрэг.

Тэгэхдээ бүр нялх төл«1-7 хоногтой»-д нилээд хөрөвжсөн торнисон төлд гэж ялгавар заагтай хийхийг одоо амьдрал шаардаж байна.

Ялангуяа тэр тэжээлд ордог материалыг олон түмэнд үзүүлэн мэдүүлэх нь чухал юм.

Мөхөөр, нохойн хушуу, чихэр өвс, бамбайн үндэс, зуун наст цэцэг зэрэг тэжээлд ордог ургамал бүхний жагсаалт гарган зааж өгөх хэрэгтэй.

Багсармал тэжээл хийхдээ хурга, ишиг, унага, тугалд гэж хийвэл бүр ч сайн юм шиг санагдана.

Аймгийн мал эмнэлгийн лабортори орон нутагт хийж байгаа янз бүрийн тэжээлийг биечлэн шалгах, шинжлэн үзэх, заавар зөвлөгөөн өгөх ажлыг чухалчлах хэрэгтэй байна.

Жишээ нь: Ургамлын хандыг шалган шинжилж, түүнийг шинжлэх ухааны үндэстэй болгох, ургамлын хандыг бүх нэгдэл, сангийн аж ахуйн малын эмч, мал аж ахуйн мэргэжилтэн, төлчин бүр хийж чаддаг болговол аймгийн мал эмнэлгийн лаборторийн том амжилт болох ёстой.

Тэрчлэн эмийн ургамлуудын жагсаалт гаргаж ашиглуулах, хорт ургамлыг ялган таньдаг болгох нь аймгийн лаборторийн нэг онцлог ажил мөн.Өвчний хорхойг сум сумаар нь шинжлэн дүгнэж таниулах, тухайлвал; Баян сумын хонинд, Угтаалцайдамын сангийн аж ахуйн малд иим хорхой байна.

Түүнийг устгах арга зам иим байна гэдгийг олон түмэнд мэдүүлэх ажил өргөн хийх хэрэгтэй юм.

ЭМЭГТЭЙЧҮҮД

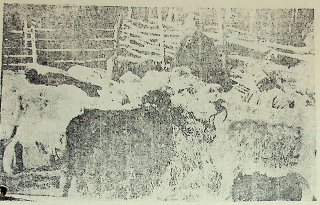

Заамар нэгдлийн саальчин Ж.Нацаг, Г.Цэндсүрэн нар өнгөрсөн жил үнээ бүрээсээ 644—803 литр сүү саaж сумын аварга болсон юм.
Зураг дээр: Ж.Нацаг, Г.Цэндсүрэн нар тугал тэжээж байгаа нь:

(Д.Дондогдоржийн авсан гэрэл зураг)

Сангийн аж ахуйн эмэгтэйчүүд

Борнуурын сангийн аж ахуйн эмэгтэйчүүдийн зөвлөл, аймгийн эмэгтэйчүүдийн бага хурал угтаж бодын хөөвөр, ямааны ноолуур ашиглах, үнээ саах, ногоо тариалах ажилд шуурхайлан ажиллаж байна.

Тус аж ахуйн саальчин эмэгтэйчүүд хариуцсан үнээ бүрээсээ 410 грамм хөөвөр авч төлөвлөгөөгөө 105—115 хувиар биелүүлжээ.

Ногоочин эмэгтэйчүүд үр соёолуулах ажлаа дуусаад үрслээ гээ талбайд суулгах ажилд бэлтгэж байна. Сумын төвийн эмэгтэй бүр, ямааны нэг кг ноолуур самнах үүрэг авч олонх нь авсан үүргээ биелүүлжээ. Нөхөр Цэрэндулам, 10 шахам кг ноолуур ганцаараа самнаж аж ахуйнхаа эмэгтэйчүүдийн түрүүнд оров.

Сангийн аж ахуйн саалийн Дэмчигээ, Лхамсүрэн даргатай бригадын эмэгтэйчүүд 2 мянган адууны хялгас авч, одоо адуу хөөвөрлөх ажилд идэвхтэй ажиллаж, салбар зөвлөлийн дарга Мядаг, аварга саальчин Дорждулам, Норжин, Чанцал, БНМАУ—ын Ардын Их Хурлын депутат Дулмаа, саальчин Юмжив нар ажлын гадуур 3—7 кг хөөврийг зөвхөн адуунаас ашиглаад байна

Л.Оломбаяр

Аймгийн мал эмнэлгийн лаборатори, малын төл хүлээн авч байгаа одоо үед маш их үүрэг гүйцэтгэх газар мөн.

Био идэвхжүүлэгчийг асар их хийх шаардлагатай байна.

Сумдад нэрмэл ус тун их хэрэгцээтэй байна.

Төлд эм өгөх, тарихад хамгийн чухал хэрэгцээтэй зүйл нэрмэл ус байдаг аж.

Шинжилгээг урьд нь тодорхой хийдэггүй байжээ.

Одоо эхлэлт тавигдсан байна.

Шинжилгээ гэдэг нь аймгийн бүх малд өвчин үүсгэгчийг олж мэдэх гэсэн үг.

Аймгийн мал эмнэлгийн лаборатори бол сум, орон нутгийн малын их бага эмч, санитарч, зоотехникчдийн мэргэжил дээшлүүлэх, тэднийг сургах газар нь байх ёстой.

Хийж байгаа эм тэжээлийн бүх материал, түүний чанар, үр дүн, шинжилгээний дүгнэлт, малын эмч, зоотехникчдийн ажлын арга хэлбэр, аймгийн мал аж ахуйн тэргүүн туршлага бүхэн энэ лаборторит төвлөрсөн, түүнээс хүмүүс мэдэхгүйгээ мэддэг тийм эрдэм шинжилгээ, туршлагын үзүүлэн таниулах төв байх нь онц чухал.

Лабортoрийн их, бага эмч нар сум, бригад, сууриар явахдаа авч явдаг нүүдлийн үзүүлэнтэй түүнийгээ зааж тайлбарлан эмч, санитарчид, малчдыг сургах ажил зохион байгуулах хэрэгтэй байна.

Гурван тасагтай комбинат байгуулах зорилт тавьж байгаа нь сайхан хэргээ.

Эрдэм шинжилгээний ажил хийх, эм, тэжээл үйлдвэрлэхэд хэрэглэгдэх нилээд багажтай болсон байна.

Үүнд: Хөдөө аж ахуйг удирдах газар ялангуяа мэргэжилтнүүдийн оролцоо тусламж асар их шаардлагатай байна.

Нэгэнт ингэж тэрлэн бойжиж байгаа лабортoрийг тал бүрээс дэмжиж өөрийн шинжилгээний мал, амьтадтай болгох, нэг тасгий нь дан өвчин үүсгэгчийг үржүүлэн шинжлэх, үзүүлэх тасаг болговол бүрч зохимжтай мэт.

Тэр бүхэнд онош тогтоож, авах арга хэмжээг тодорхойлон, анагаах эм, хэрэглэл хийдэг болмогц сая үйлдвэр-шинжилгээний лабортори гэдэг нэр алдраа бат хамгаалах болно.

С.Динсмаа

Аймгийн худалдаа бэлтгэлийн байгууллагуудын үйлдвэрлэлийн зөвлөлгөөнд оролцогчдоос авсан ҮҮРЭГ

Худалдаа бэлтгэлийн байгууллагын ажилтан, ажилчид, агент бид нар аймгийн төвд хуран цугларч 1963 оны ажлаа дүгнэн 1964 онд хийх ажлаа зөвлөн ярилцсаны үндсэн дээр БНМАУ-ын Худалдаа Бэлтгэлийн Яам, Аймгийн намын хороо, АДХ--ын Гүйцэтгэх Захиргааны өмнө дорх үүргүүдийг авч байна. Үүнд:

1. Барааны судалгаа захиалгыг нарийн болгож, бараа татан авалтад тавих хяналтыг сайжруулан төлөвлөгөөг 12 дугаар сарын 20-ны дотор 100,2 хувиар биелүүлнэ.

Барааны хуваарлалт тээвэрлэлтийг шуурхайлан ирсэн барааг агуулахад хадгалах явдлыг эрс хорогдуулан хөдөлмөрчдөд аль болох түргэнээр хүргэж худалдана.

2. Барааны фондыг өнгөрсөн оныхоос 13,7 хувиар нэмэгдүүлэн хөдөлмөрчдийн өлөр дутмын хэрэгцээт шаардлагыг хангаж үйлчилгээг улам сайжруулсны үндсэн дээр бараа гүйлгээний төлөвлөгөөг худалдааны цэг салбар бүхэн хугацаанд нь биелүүлж, жилийн төлөвлөгөөг 12 дугаар сарын 20-ны дотор 102-оос доошгүй хувиар биелүүлнэ. Үүний дотор нийтийн хоолны газрын төлөвлөгөөг 102,5 хувиар, өөрийн бүтээгдэхүүний төлөвлөгөөг 103,0 хувиар биелүүлнэ.

3. Хөдөө аж ахуйн худалдаа бэлтгэлийн байгууллагуудын хамтын ажиллагааг улам сайжруулж 1964 оны мал мах, ноос, арьс шир, ангийн үс, хөлдүүгийн зэрэг 7ı нэр төрлийн бэлтгэлийн зүйлийн төлөвлөгөөг хугацаанд нь төрөл бүр дээр нь 100—гаас 101,5 хувиар биелүүлнэ.

4. Санхүүгийн сахилга батыг эрс сайжруулж, арвилан хэмнэлтийг аж ахуйн салбар бүрд нэвтрүүлэн бараа гүйлгээний зардлыг 0,1 хувиар, бэлтгэлийн гүйлгээний зардлыг 0,2 хувиар урьд оны хоос нь хямдруулж, олох ашгийн төлөвлөгөөг 1,0 хувиар давуулан биелүүлнэ.

5. Социалист өмчийг бүхий л талаар хамгаалан соргог манааны үүргийг хүн бүр гүйцэтгэж өр дутагдал гардаг бололцоо боломж бүрийг хаасны үндсэн дээр бусад газар хүмүүс хоорондын тооцоо дутагдал, шамшигдлын хэлбэрээр өр гаргахгүй байхын хамтад хуучин өр дебиторыг хураан авч гүйлгээнд оруулан бүх дебиторыг 80 хувиар, дутагдал шамшигдлаар гарсан өрийн найдвартай хэсгийн 90—ээс доошгүй хувийг 12 дугаар сарын 25-ны дотор хорогдуулоан байна.

Эдгээр амлалт үүргээ нэр төртэй биелүүлэхийн тулд дорх ажлуудыг хийж зохион байгуулалтын арга хэмжээнүүдийг авч явуулах болно. Үүнд:

а) 1964 оныг худалдааны үйлчилгээг сайжруулах, бэлтгэлийн төлөвлөгөөг нэр төрөл бүр дээр биелүүлэх, санхүүг арвилан хэмнэх, худалдаа бэлтгэлийн байгууллагын өндөр бүтээлийн он болгон явуулна.

б) Аж ахуй, үйлчилгээний ажлыг сайн байлгахын гол үндэс болсон байгууллагын нэгч бүр боловсон хүчин бүртэй тодорхой ажиллаж хүмүүсийг ажилд нь дадлагажуулан сургах асуудлыг онцлон анхаарч ажиллана.

в) Худалдааны тоног төхөөрөмжийг сайжруулан өргөтгөх зорилгоор дэлгүүр 2, ажилчдын улаан булан, агуулах тус бүр 1-ийг 9 дүгээр сарын 1-ний өмнө барьж ашиглалтанд оруулах ба батлагдсан төсөвтэй барилгын засваруудыг 7 дугаар сарын 1—ний өмнө хийж дуусгана.

г) Үйлчилгээг сайн байлгах нь өвлийн бэлтгэлээс шалтгаалах учраас өвлийн улиралд хэрэглэгдэх бараа таварыг фондлох, гэрээлж бэлтгэх ажлыг 11 дүгээр сарын 1-ний дотор хангаж түлээ түлшний бэлтгэлийн 60 хувийг 7 дугаар сарын 10—ны дотор, үлдэх 40 хувийг 10 дугаар сарын 20-ны дотор татаж бэлтгэсэн байхын дээр үйлчилгээний газруудад түлх түлшийг 11 дүгээр сарын 15—ны дотор хөрөөдөж хагалж бэлтгэсэн байна. Өвлийн бэлтгэлтэй холбогдсон васвар ба түлш бэлтгэх ажилд аж ахуйн аргыг өргөнөөр хэрэглэж, Батсүмбэр, Баянчандмань сумдын худалдаа бэлтгэлийн ангийн туршлагыг бүрэн хэрэглэнэ.

д) Барааны хадгалалт бүртгэлийг сайжруулсан Баянцагааны туршлага, барааны өрөлт хураалтыг үзэмжтэй болгож, урьдчилан бэлтгэдэг үйлчилгээндээ соёлч шалмаг аргыг хэрэглэж дадсан аймгийн 1963 оны аварга худалдагч Долгор, төвийн ангийн дэлгүүрийн худалдагч Дондол нарын туршлага, хариуцсан өрхийн хөө хэрэгцээг нарийн судлаж 7 хоног бүр тогтмол үйлчилдэг Сэргэлэнгийн худалдаа бэлтгэлийн ангийн агент Намсрайн туршлага, агентын худалдаанд соёлч үйлчилгээ нэвтрүүлж, бараа материалыг хамгаалах багаж сав санаачлан хийсэн Баянзүрх сумын худалдаа бэлтгэлийн ангийн агент аймгийн 1963 оны аварга Лувсандоржийн туршлага, өлөр дутам олон нэр төрлийн хоолоор үйлчилж хөдөлмөрийг хөнгөвчлөх багаж хийж хэрэглэдэг, хүмүүсийг байгууллага ба хамт олноор урьж хооллодог зэрэг үр дүнтэй арга ажиллагааг хэрэглэсэн Төвийн худалдаа бэлтгэлийн ангийн 1 дүгээр гуанзны ахлах тогооч аймгийн 1963 оны аварга Дашзэвэг, Батсүмбэрийн худалдаа бэлтгэлийн ангийн гуанзны туршлагуудыг 7 дугаар сарын 1-ний дотор холбогдох хүмүүс эзэмшисний үндсэн дээр үйлчилгээг эрс сайжруулна.

е) Агент бүр 10 хоногт 1 удаа анги дээрээ ирж бэлтгэлийн зүйл тушааж, бараа авч хийх ажлаа зөвлөн ярьдаг журам тогтоохын дээр хэсүүлийн худалдааг эрэмбэ дараатай зохиож хариуцсан өрхүүдэд 10 хоногт 1—ээс доошгүй удаа заавал үйлчлэнэ.

Агентын худалдаанд соёлч хөнгөн шуурхай үйлчилгээ, ариун цэврийн шаардлагыг хангахуйцаар зохиож тэрэг, тоног төхөөрөмж уналга хөсгөө сайжруулж, агентын худалдааг таних нэг маягийн тэмдэг хаягтай болгоно.

ё) Улсын бэлтгэлийн төлөвлөгөөг биелүүлэх, чанарыг хамгаалах талаар сурталчлах сурталчилгааг өргөн болгож, түүхийн эд бэлтгэлийн цугларуулалтыг түргэтгэхийн дээр анчид, мал туугч

(Төгсгөл нь 4 дүгээр нүүрт)